

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe un an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 450 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2 an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Un memento.

(s.) S'au arătat adeseori și până acum constatări făcute pe frontul de luptă, că actualul războiu a purificat ce e drept sufletele, dar durere, că faptele, ce se petrec la cei rămași acasă și la cei, cari au luat parte la războiu, dar ca neapți au fost dimiși acasă, ne îndreptășesc la constatări contrare.

Cine a cutreerat, în parte numai, satele noastre, a putut esperia, că moralul poporului nostru, dedându-se cu suferințele războiului, nu-i cel dela începutul groaznicului flagel, că s'a dat la vieții mai înainte necunoscute. Risipa mare de bani pe lucruri mărunte și de lux, iar nu formează capital de moralitate.

La cei de pe front, — cum s'a amintit într'un număr din „Unirea”, s'au aflat cărți de rugăciuni în contrazicere cu credința noastră, ba ce e mai dureros, au obvenit și cazuri de renitenți.

Dau numai câteva crâmpie din catalogul răutăților, ce s'au constatat la noi; ele vor atrage luarea aminte a celor puși să vegheze de moralitatea poporului nostru.

Să ne revocăm în memorie, că luptele dintre popoare totdeauna au avut înrîurintă și asupra moralității. Ele nu se dau numai pentru cuceriri teritoriale; legi, convențiuni și altele, toate sunt supuse influinței războiului.

Tocmai de aceea să nu ne amăgim, că moralitatea poporului nostru e inescapabilă, că în el nu este nici o maculă de curățit, și așa putem privi pasivi la viitor. Și dacă le vedem, să luăm dispozițiile necesari până când nu e târziu, până când toate se pot face fără mari zguduiri.

Avem destui preoți, cari se poarte la inimă vieța sufletească a supușilor lor; avem și mijloacele

necesari, efective, cu cari să delăturăm multe credințe false.

Când superiorii bisericești vor eda un *plan unitar de acțiune*, — care a fost reclamat de multă vreme, — atunci în locul religiosității moștenite, se va arăta religiositatea conștientă, formele ample vor fi suplinite prin fond, atunci poporul nostru va fi pătruns și conștient de credința creștină.

Se impune o pășire sistematică, privitor la purificarea moravurilor amânarea ei ne poate cauza, mai târziu, mari decepțiuni.

Ioan M. Moldovanu.

(1833—1915.)

— Notițe biografice. —

De Dr. Ioan Rațiu.

(Continuare.)*

În corespondența sa, din 16 Aug. aceluși an, în care raportează *Gazetei* despre alegerea Mitropolitului, s'au vărsat și câteva lacrimi de durere tănuită, »rămânând ca aprețierea meritorie a faptelor și lăsatelor, arătarea autorilor și cauzelor, atât ale celor din lumină, cât și ale celor din umbră, descrierea luptei în toată amărăciunea ei și a învingerei să se facă între alte timpuri, în cari publicarea acestor fel de lucruri se va putea face fără periclu.«¹⁾

La anul a publicat actele sinodului²⁾, »cu unele observațiuni«³⁾ usturătoare, închinat mai ales lui Bohețielu, pe care nu l'a mai uitat; dar cele multe ce aveâ de spus, le închise în sufletul său rănit pentru alte vre-

*) Vezi *Unirea* Nr. 100 din 1915, unde aceste notițe biografice s'au întrerupt din prilejul jubileului semicentelar al Institutului pedagogic. Dela Nr. 101 s'au dat biografiile profesorilor acestui institut, și astfel în lipsă de spațiu, nu s'a putut continua viața lui I. M. Moldovanu. Dr. I. Rațiu.

1) *Gaz. Trans.* Nr. 61 din 1868.2) *Acte sinodali tom. I*, pag. 1—60.

3) Tot acolo, pag. 188—193.

muri, și cu el s'au îngropat pentru totdeauna!...

Ținuta sa bărbătească arătată cu prilejul sinodului; vorbirea sa din preseara alegerii¹⁾; corespondențele cu tăiș din *Gazeta*, în mare parte ale lui; în sfârșit câteva aluziuni din interpretarea »condițiunilor de alegere«, — puteau să-i aducă multe supărări sub era noului Mitropolit. Și de fapt să știe, că într'o vreme — anul instalării — eră în prag eșirea lui în parohie, dar soartea a vrut altfel!

Moldovanu a rămas la locul său, și Mitropolitul Vancea în curând avu prilej să-l cunoască mai de aproape, descoperind în el un preot învățat și luminat, un caracter mare, rezolut și deschis, un om iubitor de muncă și corect în slujbele sale, conștiu de puterile sale și totuși modest ca nime altul între semenii săi. Acest om, care nu s'a îmbulzit, nici nu s'a umilit; care n'a căutat mărirea și nu s'a speriat nici de parohie, în scurtă vreme numai prin virtuțile sale îl cuceri pe Vancea cu desăvârșire.

Astfel de oameni îi trebuiau lui Vancea. El însuși bărbat cu erudiție frumoasă, și înzestrat cu toate calitățile alese ale unui arhieru mare, a știut să înțeleagă vremile, să-și cunoască oamenii și să se încunjure cu elementele cele mai valoroase ce aveâ biserica în zilele suirei sale în scaunul de Mitropolit.

Supărarea răsărită reciproc în suflete pe vremea alegerii, dispare fără urme, și cel ce putea să se înalțe mai înainte, s'a înălțat și acum, sub ocârmuirea nouă, care sub toate raporturile vieții bisericești, s'a adevărit salutară și superioară.

O înălțare a preotului harnic și mare la sfât, fără îndoială, se face sub Mitropolitul Dr. Ioan Vancea, deși ea n'a venit repede, cum s'a văzut la mulți alții.

1) Cf. *Gaz. Trans.* Nr. 60 din 1868.

La 1871 îl aflăm membru al exactoratului arhidiecezan¹⁾, în care calitate s'a distins mult prin priceperea sa, și mai târziu, după abdicarea bătrânului Constantin Pappalvi ajunse însuși președinte al acestui oficiu de frunte, pe care l-a condus cu prudență până la cele din urmă zile de putere.

La 1875 hărnicia și înțelepciunea îi deschise cale și mai largă la activitate: cu decretul dela 9 Martie Nr. 733 e numit asesor în consistorul mitropolitan. Aci i-se înmulțește munca, dela care nu s'a retras nici odată, putea însă să-l jighească faptul, că alții, în orice chip inferiori, au fost distinși înaintea lui; dar pentru el nu făceau distincțiile și nu s'a înbulzit să le capete.

Abia la doi ani în urmă, în 1877 primește și el o distincție: titlul de protopop onorar, cu decretul dela 24 Aprilie Nr. 1375.

În anul acesta, 1877, i-se dă și o sarcină nouă, grea, aceea de prefect al tipografiei, în care post de asemenea s'a adeverit mai inițiativ și mai tolositor, în cei doi ani (1877—1879), decât toți înaintașii săi dela Cipariu încoace, precum vom vedea la alt loc.

În toată vremea aceasta însă pe noi ne privește mai mult partea lui I. M. Moldovanu, desfășurată în ordinea marilor probleme, ce preocupau bise-

¹⁾ Cf. *Șematismul* de pe an. 1871, pag. 14.

rica și clerul românesc unit dela 1869 înainte, căci trebuie să știm, că Moldovanu, și ca preot simplu, s'a interesat totdeauna de soarta bisericii sale, și a luptat din suflet pentru progresarea ei în toate direcțiile. Celce cunoștea adânc trecutul bisericii române, cu toate luptele ei pentru adevărurile, cari rămân, deja de acum făcând o parte din istoria ei. În anii aceștia el văzuse toate frământările ei pentru autonomie, și organizare, și luase parte alături cu aleșii bisericii și neamului în toate luptele ei dela 1868 încoace, reprezentând pururea aceleași vederi largi și sănătoase, în cari se sintetizau dorințele clerului, drepturile nestirbite ale bisericii și aflarea cărărilor ducătoare la isbândă. Afară de conciliul I provincial, celebrat la 1872, la care n'a fost ales, Ioan M. Moldovanu ne întimpină la toate sinoadele arhidiecezane și la adunările mari românești, cari priviau biserica și școala, lucrând ca notar, ori ca membru în comisiuni, ori participând la desbateri, unde cuvântul său lămurit și înțelept, vedem că totdeauna a fost ascultat și primit.

L'am văzut în sinodul electoral dela 1869, unde așa de mult așteptă dela cele zece puncte puse noului mitropolit, în cari și lui i-a plăcut, ca și clerului întreg, să vadă o garanță a drepturilor bisericii sale.

Asemenea îl vedem în sinodul arhidiecezan dela 20—22 Octombrie

1869, ca deputat al profesorilor¹⁾, ca unul din cei trei notari ai sinodului²⁾ și ca membru în comisiunea, care pregătise legea electorală provizorie pentru congresul provinciei mitropolitane³⁾. Se văzură aci multe din însușirile-i distinse, precum ne arată actele sinodului publicate de el însuși. El se prezentă cu principii salutare, bine formulate, și propunerile lui puteau fi temei. Bun cunoscător al preoților dela sate, al mizeriilor de tot felul și al abuzurilor săvârșite în diferite chipuri, ce zădărniceau promovarea moralității în cler și popor, și nu se mai puteau suferi în biserică, el cerea sinodului »ca nici un preot aflător în funcțiune bisericească să nu poată purta deregătorie comunale sau de stat«⁴⁾. În ordinea regulării parohiilor, prin contragere, el recunoștea în principiu necesitatea contragerii parohiilor, dar doriă ca aceea să se facă »cât se va putea fără dauna sufletească a binecredincioșilor«⁵⁾. Și tot atunci solicită și convocarea unui congres, dela care, împreună cu clerul românesc așteptă restaurarea bisericii unite. »La cazul nedorit — zice în propunere — când convocarea congresului provincial mitropolitan ar întimpină greutăți și nu s'ar putea executa așa timpuriu, cum

¹⁾ *Acte sinodali*, tom. II, pag. 4.

²⁾ *Ibidem*, tom. II, pag. 10.

³⁾ *Ibidem*, tom. II, pag. 12.

⁴⁾ *Ibidem*, tom. II, pag. 15.

⁵⁾ *Ibidem*, tom. II, pag. 19.

FOIȚA.

Un mormânt.

*Uitând durerea ș'amarul,
Departate pe'nținsa câmpie
I-și doarme azi somnul de veci
Soldatul subț umeda glie!!.*

*El n'are pe nimeni în lume
Să-l plângă cu lacrimi amare!..
Doar vântul de-l chiamă pe nume
Când luna pe ceriuri răsare. —*

*Ș'în nopți furtunoase de toamnă
Când ploaia cade mărunță
Să pare că mortul întoană
Cântarea vieții pierdută!...*

*Iar stropii de apă năvalnic
Ișbesc fără milă mormântul,
In care eroul stă rece
Ș'în veci unit cu pământul!!!.*

Sabin.

Două bucoavne.

(Continuare.)

„Intreb cum trebuie să se roage omul lui Dumnezeu“? Aici urmează o serie de rugăciuni: Tatăl nostru, Închinăciunea ingerului

cu cirile și equivalentul latinesc-unguresc. „Mărturisirea pravoslavnicii credință dată întra ceastă chip la întâiul în Nekeia săbor a toată lumea, și al doilea în Țarigrad: Cred întru unul etc... Simbol preosteniogo Atanasia Patriarha Alexandrieșco: — Cela ceva vrea să să măntuiască etc...

Zece porunci ale lui Dumnezeu..

Șase săvârșiri ale legii nouă, ce plinesc poruncile legii vechi, Mat. 5. 21.

Dela fôia 16, p. 32 până la sfârșite sub titlu: „Intrebăciune“, să explică câte taine sunt în legea nouă, pe care le ține biserica răsăritului. Explicarea ajunge până la taina a treia, care este euminecătura, — de aici lipsesc mai multe foi.

Limba bucoavnei este cea obicinuită în cărțile bisericești din veacul 17 și 18-lea cu inversiuni ca „șinesevor lor“, — „nimie asemnând“, cu arhaisme ca „întruluncimea voroavei pentru aceasta“ — „ca să propăvăduiască stătăcios“, etc. Aceleași fenomene lexicale și fonetice, cari se găsesc în cărțile bisericești contemporane.

Din titlu bucoavnei descrisă aici să vede că acest exemplar este adoua ediție a unui abecedar mai vechiu.

Noi credem, că ediția întâi nu poate fi alta, decât, aceia pe care ne-o descrie regretatul profesor de limba și literatură română dela universitatea din Cluj, Dr. Gregoriu

Silasi în „Amicul Familiei“ și reprodus în organul Asociațiunii „Transilvania“ Nrul 9—10 din 1883, a cărui titlu întreg este: „Bucovna, ce are în sine deprinderea învățaturii copiilor la carte, și simbolul credinții creștinești, zece porunci ale legii vechi și ale celei nouă, șapte taine ale bisericii răsăritului iproci: Cu voia sfințitului chir Atanasie mitropolitul țerei Ardealului; acum întâiu întra cesta chip tocmită și tipărită la sfânta mitropolie în Belgrad, de Mihaiu Istvanovici tipograful, anul Domnului 1699“.

Comparând descrierea acestei bucoavne făcută de eruditul profesor Silasi cu bucovna înfățișată de noi fără multă hesitare trebuie să constatăm, că este aceea și cu cea dela Cluj — afară de titlu, care în partea a doua e schimbat.

Incheierea e, că Bucovna lui Becikeri dela Cluj, nu e decât ediția a doua a bucoavnei din 1699. tipărită la Belgrad de cătră Mihaiu Istvanovici.

II.

A doua bucoavnă este tot în format 8 — cevași mai mare ca cea dintâiu. E legată în pereți tari la călcăiu cu piele roasă de vechime. Hârtia e mai întunecată, iar tiparul e mai pronunțat. Bucovna are 17 foi nepăginate. Nu e completă, lipsesc foi la p. 6, pag. 10, pag. 14 și pag. 32. La sfârșit e în-

cer necesitățile sfinte noastre biserici, în cazul acesta Escelența Sa Părintele Mitropolit să convoace amăsurat punctelor sinodali dela 1868 și numai din sinul arhidiecezei astfel de adunare compusă din cler și laici, carea să reguleze cel puțin afacerile acestei părți din provincia Albei-Iulie¹⁾.

(Va urma).

Dr. Ioan Rațiu.

Impătrita Înțelegere și Grecia.

— Guvernele ententei în demersurile lor către Grecia, pretind ca guvernul elin să designeze o zonă neutrală prin care trupele ententei și resturile armatei sârbe să se poată retrage în Albania eventual în Grecia. Grecia e necesită să dea acestei note un răspuns cât mai grabnic, fiindcă retragerea armatei sârbești în Albania sau pe teritor elin e tot mai actuală.

Impătrita Înțelegere a pășit agresiv față de Grecia, i-a declarat blocadă economică și comercială, deține și esamnează toate vasele cu pavilion grecesc de pe marea Egeică și Mediterană, ca să o forțeze la cedarea teritorului amintit.

Ziarele engleze sunt indestulite cu blocadarea țărmurilor grecești, despre care ziarul „Evening Standard” scrie că blocarea e un semn pentru Grecia ca să nu comită tradare. Nu peste mult se va convinge regele Constantin despre forțele puterilor cărora vrea să li-se opună. Oricine va fi învingător Grecia nu poate decât să piardă. Ziarul „Pall Mall Gazette” scrie: Blocusul e numai un gram

¹⁾ Ibidem, tom. II, pag. 26—27.

treagă. Fața foaiei întâi e încadrată cu ornamentică în o coloare, care o găsim și pe fața a doua și a treia, apoi în corpul bucoavnei, unde să sfârșește și se începe un capitol nou. Ornamentica e alcătuită din mici floricele cu potirul deschis, să par a fi lălea, sau tulipan stilizat.

Titlul bucoavnei e următorul:

Bucoavnă

Pentru deprinderea Pruncilor la Cetanie, și la temeiul învățaturii creștinești, iproci. Cu blagoslovenia Ecștelenției Sale Prea Luminatului, și Prea o sfințitului Domnului Domn, G: Grigore Maer Vlădicăi Făgărașului, și al prea Înălțatei Kesaro Krăeștii, și Apostoliceității Măririi Sfeatnic din lăuntru. iproci: iproci:

Tipărită în Blaj, în Tipografia M: B: Vestiri Februarie 16. Anii dela Hs. 1777. De Petru Popovici Râmnicianul Tip:

Pe pagina a doua este. „Rugăciunea sfântului Maxim înaintea cetății”, al cărei text îl redăm în întregime: „Domne Ise Hse, deschidemi, urechile și ochii inimii mele, ca să auz cuvintele tale, și să le înțeg, și să fie voia ta. Nemernic sânt eu pre pământ, nu ascunde dela mine poruncile tale. Descopere ochii miei, și voiu socoti minunile din legea ta...”

(Va urma.)

Prof. Gavril Precup.

din medicina, care poate cura morbul de care pârținesc regele Constantin și supușii lui. E singurul argument, prin care demonstrăm că ententa dispune și de alte mijloace afară de cele ale preținiei, și e aplicată să pedepsească pe cei ce vreau să o tradeze.

Ziarul „Kölnische Zeitung” dă după „Stampa” următoarea depeșă datată în 22 crt.: Ruperea legăturilor diplomatice între Atena și Impătrita Înțelegere e iminentă.

Țarul cercetează trupele concentrate la frontiera română. — Din București se anunță, că Țarul și moștenitorul tronului rusesc au sosit la Reni, unde vor cerceta trupele destinate se lupte contra Bulgariei.

Rusia nu cedează Basarabia.

— Diplomatul rus Grigore Lozinski a trimis revistei „Mercure de France” o scrisoare din care iese lămurit, că Rusia nu cedează României Basarabia, pe lângă toate eforturile depuse de guvernul francez pentru a atrage pe România alături de ententă. Scrisoarea dlui Lozinski o dăm după ziarul „Înainte”:

Domnule,

În interesantul d-tale articol în „Mercure de France” dela 1 Iulie 1915 afirmi că cedarea Basarabiei — care n'ar fi aparținut Rusiei decât dela 1812 la 1856 și ar fi fost reluată la 1879 — ar asigura intervenția României în favoarea aliaților și n'ar costa-o aproape nimic pe Rusia.

Permite-mi, domnule, să semnalez o eroare care s'a strecurat în articolul d-tale și care mi se pare destul de importantă. Rusia n'a renunțat nici odată la drepturile sale asupra Basarabiei anexată în 1812. Numai districtul Ismail (la Imbucătura Dunării) care constituie aproximativ o cincime din teritorul provinciei întregi, — a fost cedat principatelor dunărene la 1856 și reluat în urma congresului din Berlin.

Clasele instruite ale populației basarabene sunt cu totul rusificate și nici nu vor să audă de dominația românească. Noi rușii nu vom consimți nici odată să perdem această provincie care ne aparține de mai bine de o sută de ani, și care apără frontierele Podoliei și ale guvernământului Cherson.

Nu poate fi vorba despre cedarea Basarabiei României.

România nu va admite ca trupele Rusiei să treacă prin Dobrogea. — Citim în „Dreptatea”: Ultimele evenimente din Balcani par a se repercuta serios asupra politicii externe a României. De sigur, nu s'ar putea da prea multe amănunte în aceasta privință; ceea ce este sigur, însă, este faptul, că cercurile diplomatice ale ambelor grupe de Puteri beligerante, au început să vorbească în mod serios de apropierea momentului acțiunii României.

În cercurile diplomatice ale Ententei bunăoară, se spune, că România nu va mai putea să reziste în neutralitate, fiindcă imediat ce planul atacării Bulgariei de către Rusia va deveni realitate, ea va trebui neapărat să-și precizeze atitudinea.

Ententa este hotărâtă să procedeze cu România mult mai energic decât cum a procedat cu Bulgaria și Grecia. Rusia, imediat ce va termina concentrarea ei în sudul Basarabiei, va adresa României un ultimatum, în termeni cât se poate de concizi, în care, după ce va anunța necesitatea trecerii trupelor sale destinate atacării Bulgariei prin Dobrogea, va cere guvernului să se pronunțe în mod favorabil la această cerere.

Celelalte Puteri ale Impătritei se vor asocia și ele la acest ultimatum al Rusiei.

În cercurile diplomatice în legătură cu Puterile Centrale, unde acest plan al Rusiei este cunoscut de mai bine de o lună, se declară, că noua campanie a Ententei contra Bulgariei va fi iarăși un bluff, la fel cu celelalte de până acum.

În primul rând — spun aceste cercuri — România nu va admite cererea Rusiei, și Puterile Ententei sunt sigure de pe acum, că dacă România refuză trecerea Rușilor pe teritorul ei, trecerea nu se va mai face.

Dar chiar dacă România ar primi propunerea Rusiei, — ne spunea diplomatul — planul Ententei tot ar eșua. După unirea, care s'a făcut și în vederea înaintării armatelor germane spre Constantinopole, s'au luat toate măsurile necesare, pentru ca o expediție a Rusiei în Bulgaria să nu aibe nici un succes. Trupe germane și munițiuni suficiente au asigurat teritorului bulgar apărarea contra Rușilor, ori în ce punct ar îndrepta aceștia atacul lor, dar, — a continuat diplomatul în chestiune — România nu va lăsa trecerea trupelor rusești pe teritorul ei, căci România nu este Grecia.

De cele 6—7 sute de mii de baionete românești s'a ținut seama mereu dela începutul războiului european și până acum și de ele va trebui să țină neapărat seamă și Rusia.

În România va fi evident un moment de criza externă, ea va trece însă repede, pentru că ceasul României va sosi ceva mai târziu.”

Războiul european.

După ocuparea teritorului ce formează vechea Sârbie, rezistența armatelor inimice e tot mai mică, cea ce consistă în numărul mare de prizonieri făcuți de către trupele noastre și în aceea, că armatele sârbe desertează în masse mari. Despre mersul războiului comunicatele vestesc, că trupele lui Kövess și Galwitz sunt la o distanță de 6 kilometri de Mitrovica, iar de Pristina de 10 kilometri. Pe culmile ce se estind spre ost de Pristina bulgarii încă cuceresc teren. Luptele se dau pentru restul neocupat încă de trupele noastre din teritorul noiei Sârbie. O coloană din armata noastră a cucerit orașul Prijepolje.

Luptele cu Italia decurg. Atacuri vehemente se dau pe frontul dela Isonzo. Fortărețele puternice dela Podgora, Pevma, Oslavia și Monte San Michele sunt puternicele obstacole de cari s'au prăbușit toate atacurile italienilor cu pierderi imense pentru ei. Spre nord de Monte-San-Michele italienii prin atacuri nocturne au pătruns în pozițiile noastre, trupele caritiene însă i-au silit să se retragă.

Cătră abonenți!

Ne aflăm spre capetul anului și o parte foarte mare dintre abonenți nu ne-au trimis încă nici un filer.

Din restanțiile anilor trecuți avem pe afară o sumă de tot mare. Ne este și greu să o amintim. De altă parte datoriile cu editarea foii cresc în mod însemnat.

Tipografia ne strânge mereu pentru costul tiparului și băncile pentru banii împrumutați, fără ca să fim în stare să plătim nici măcar interesele după datoriile ce avem.

Rugăm deci cu tot deadînsul pe P. T. domni și frați abonenți, să iee în dreaptă socotință starea aceasta și să ne trimită prețul foii, cu carele ne datoresc.

Red. și Administrația.

Diverse.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Credincioșii din Spini, intru amintirea celor de pe câmpul de luptă: părinți, frați și fi, au procurat cu 104 cor. 50 fil. un chivot argint de china și o cutie pentru sf. cuminecătura de argint veritabil prin atilierul din Blaj cu 104 cor. 50 fil.

Spini 24 Nov. 1915.

Alimpiu Costea,
paroh gr. cat.

Medalia de aur pentru vitejie. Subofițerii Ioan Oprea și Ioan Ferenț dela regimentul de infanterie teritorială (de honvezi) nr. 24, însoțiți de bună voie de vreo 20 soldați s'au strecurat până aproape de tranșeele rusești. Au deschis un foc viu asupra dușmanului, s'au folosit de zăpăceala sa momentana și cu o năvală impetuoasă și strigăte de urra! au reușit să pătrundă în șanțurile lui. Prin aceasta a smuls din mâinile rusești un punct de razim, care ni-l luaseră mai înainte rușii. Pilda îndrăzneată a celor numiți mai sus a produs un atac general pe întregul nostru front, iar rezultatul a fost, că am cucerit un nou tranșeu, situat mai departe. Mulți prizonieri și o considerabilă pradă de război am luat cu acest prilej dela dușman. Harnicii subofițeri sunt acum distinși cu medalia de aur pentru vitejie.

Contribuire. Din incidentul jubileului de 50 ani al Institutului pedagogic gr. cat. român din Blaj, dl Vasile Trimbițaș, învățător a binevoit a contribui: 10 cor. la Fundațiunea Petru Solomon, și 10 cor. la „Fundațiunea Leontina F. Negruțiu“.

Il rugăm, să primească și pe aceasta cale mulțăminta noastră sinceră pentru această frumoasă dovadă a recunoștinții.

Diracțiunea.

Prizonieri români în Rusia Dl. profesor Traian German din Blaj primește o corespondență din Rusia, în care mai mulți români fac cunoscuți că sunt prinși în Rusia. Le publică numele tuturor, ca cei interesați eventual să se știe orienta. Ioan Hățăgan în Tașkend Asia. Tot acolo, Ion Botean, Iacob Comșa, Mihail Bundeș, Victor Onciul.

„Sârbia moare“... Corespondentul special al ziarului „Le Petit Journal“ din Salonic, Albert Londres, cunoaște evenimentele din Balcani — de visu — și relatează o convorbire pe care a avut-o cu Gabrielovici, secretarul primului-ministru Pasici. Iată această relațiune:

„I-am spus: Am văzut lucrurile ce le îndeplinesc ai voștri. Unde pot expedia telegramele?

— Nu știu, răspunse el.

— Credeți că am timp să mă duc la București și să mă întorc?

— Dacă plecați imediat, puteți ajunge la București, dar nu vă pot garanta, că o să vă puteți întoarce.

— Pot ajunge la Salonic, luând drumul prin Pristina?

— Drumul este încă acum liber, dar mă îndoiesc că va mai fi liber, când veți ajunge în Pristina.

— Așa dar suntem tăiați.

— Suntem, spuse el; un singur drum ne mai leagă cu universul și acesta este prin munții Albaniei, un drum de 5 zile

călare. Sârbia moare. Nu ne reșoșăm nimic nici în inimă nici în minte. Rămânem credincioși amicilor noștri până la cel din urmă suflu“.

Londres își încheie relațiunea cu cuvintele: Dela Belgrad, dela Niș, dela Ueskueb și Pristina, dela Prizrend și Monastir, din înălțimi, din dreapta și din stânga, țara aceasta nenorocită e înconjurată din toate părțile. Ea stă sub foc și e amenințată de săbii.

Cinema „Edison“ din Blaj, Duminecă 28 crt. va reprezenta următorul program:

1. Celea mai noi susceperi din războiul mondial. 2. Vivandiera, comedie în 3 acte. 5. Dramă din viața artiștilor, în 4 acte.

Necrolog. † *Gavrilă Tatar* parohul gr.-cat. în Grebenișul de câmpie a repausat în 14 Novembre 1915 împărțit cu sf. Sacramente ale muribunzilor în etate de 70 ani.

Odihnească în pace!

Biblioteca academiei române.

În luna Octomvrie 1915 s'au consultat de 945 cititori 2605 volume și broșuri tipărite; de 93 cititori s'au consultat 347 manuscrite, 1370 documente, 2 cărți vechi românești (1508—1830).

Colecțiunile Bibliotecii au sporit în această lună cu 1086 volume și broșuri, 248 numere de reviste române, 137 reviste străine 2 atlase și hărți, — stampe și portrete, 44 volume manuscrite, 46 documente, 129 fotografii, — album, 470 foi volante, 17 note muzicală, 3 obiecte de muzeu și 21 monete.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 ore dimineața până la 6 seara, pentru manuscrite și documente dela 8 la 12 și dela 1 la 6.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:

Ioan Suciu.

Cumpărăm

tot felul de cereale:

grâu, orz, ovăs, fasole (mazere albă)

în orice cantitate!

Birou și magazin agricol

(C. Băilă.)

SZÁSZSEBES.

Cafea ieftină de Crăciun!

Firma noastră de import F. A. DEGAN în FIUME (Postafiock nr. 163) ne avizează că a primit un transport mare de cafea, deci o vinde cu prețuri reduse. — Scrieți românește!

No. 1 Cafea Santos, aleasă și frumoasă 1 kgr. 4'80 cor
 > 10 > Cuba fină, frumoasă 1 kgr. . . 5'— >
 > 14 > Cuba cea mai fină 1 cgr. . . 5'40 >
 > 15 > Cuba mărgele aleasă 1 kgr. . . 5'40 >
 > 16 > Cuba specialitate 1 kgr. . . 5'80 >
 > 24 > Ceylon fină 1 kgr. 5'60 >
 > 21 > Iava aurie 1 kgr. 5'40 >
 > 106 > >Victoria< cea mai fină mixtură
 1 kgr. 5'80 >
 1 kgr. Tea fină 15—20 >
 5 kgr. se trimit cu posta francat și vămuit prin rambursă.

Vești din Olanda spun că se va urca prețul la cafea în mod ne mai auzit și multe calități vor lipsi. Provedeți-vă la timp pentru Crăciun, căci și așa ajunge cu întârziere.

Rugăm preoțimea noastră se recomande această firmă cu ori și ce ocaziune chiar și între străini, căci numai așa o putem scoate cu bine din criza de războiu.